

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Konsekvenser av ny soneinndeling for sau- og reindriftsnæringa i Nordland

Inger Hansen

Svein Morten Eilertsen

Geir Harald Strand

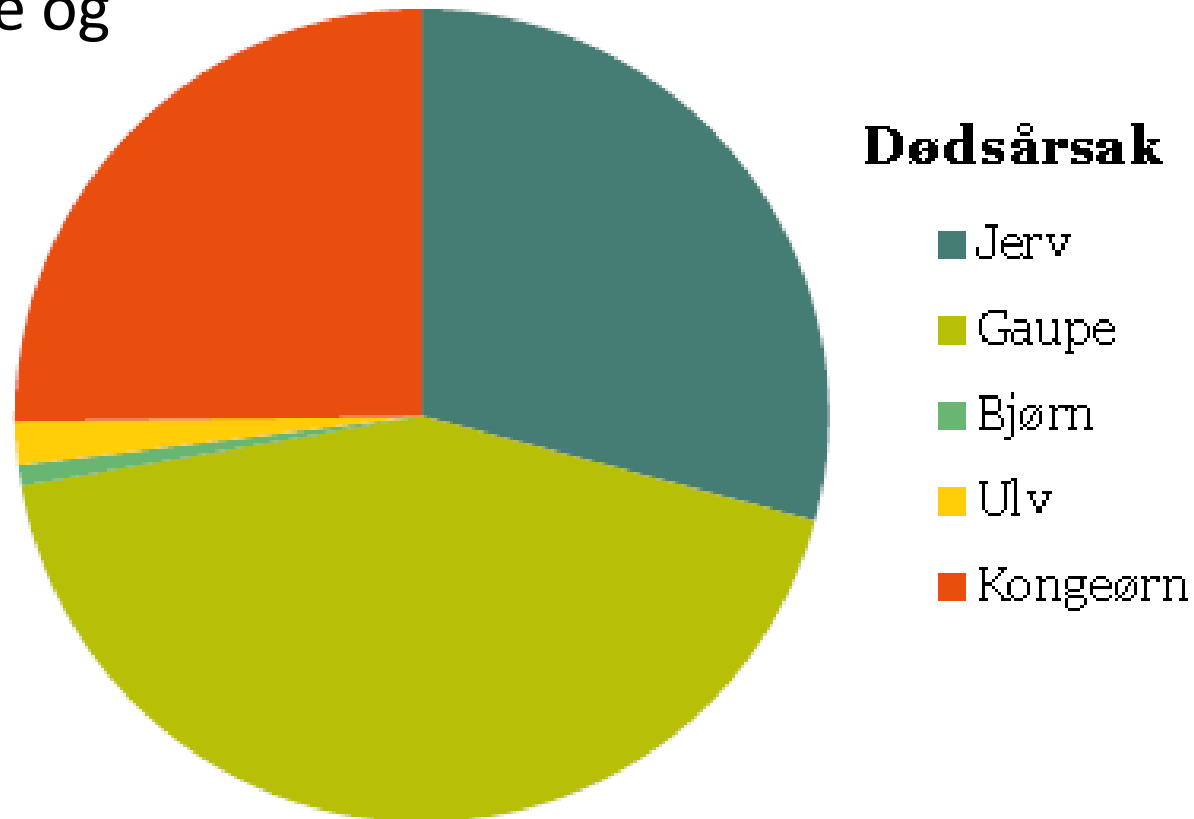
Finn Arne Haugen

Dødsårsak reinsdyr 2005 -2015

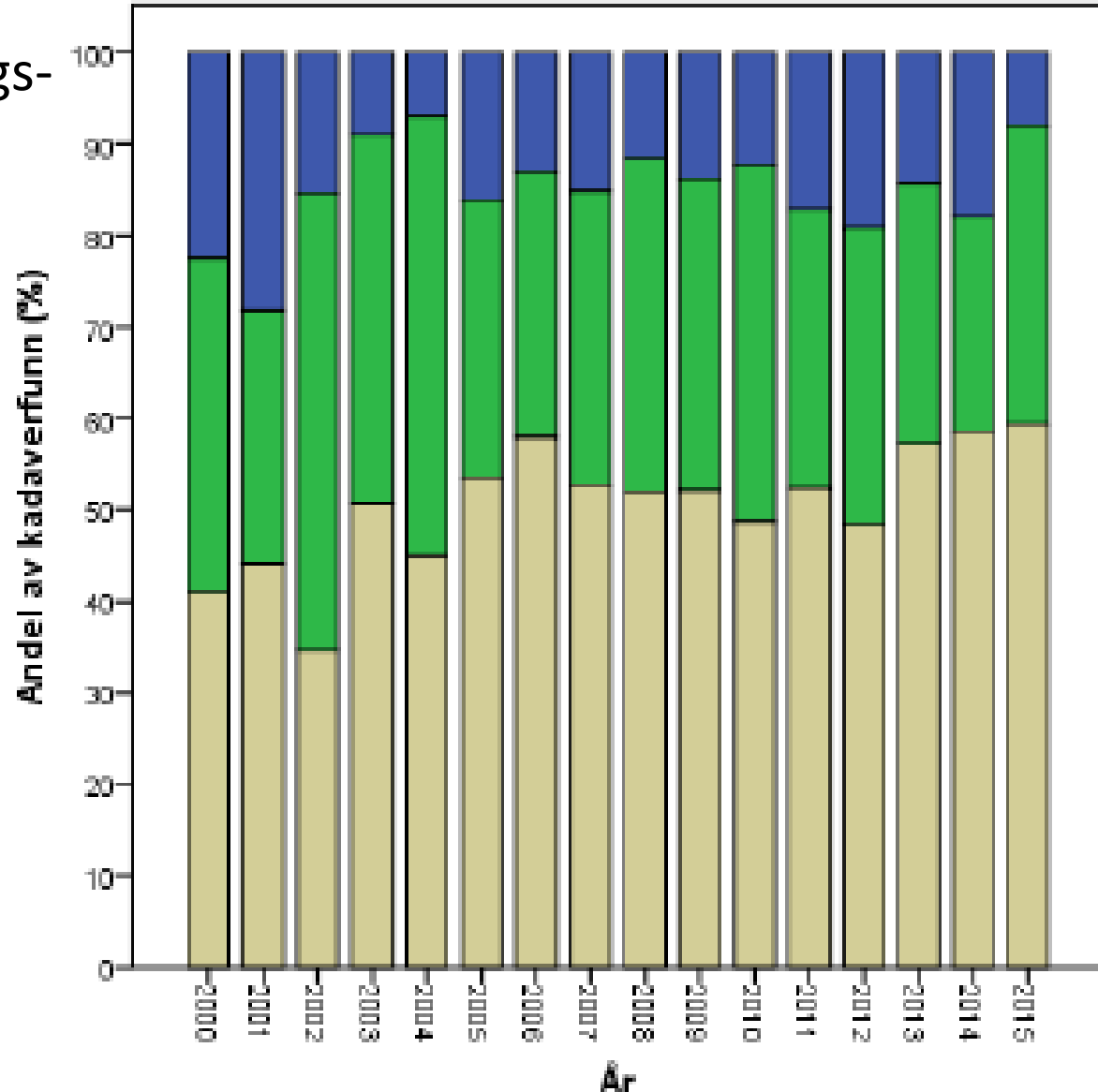
- Dødsårsak for rein dokumentert eller antatt drept av en av de fire store rovviltartene og kongeørn

- Kilde: Rovbase

Rein dokumentert/antatt drept av jerv

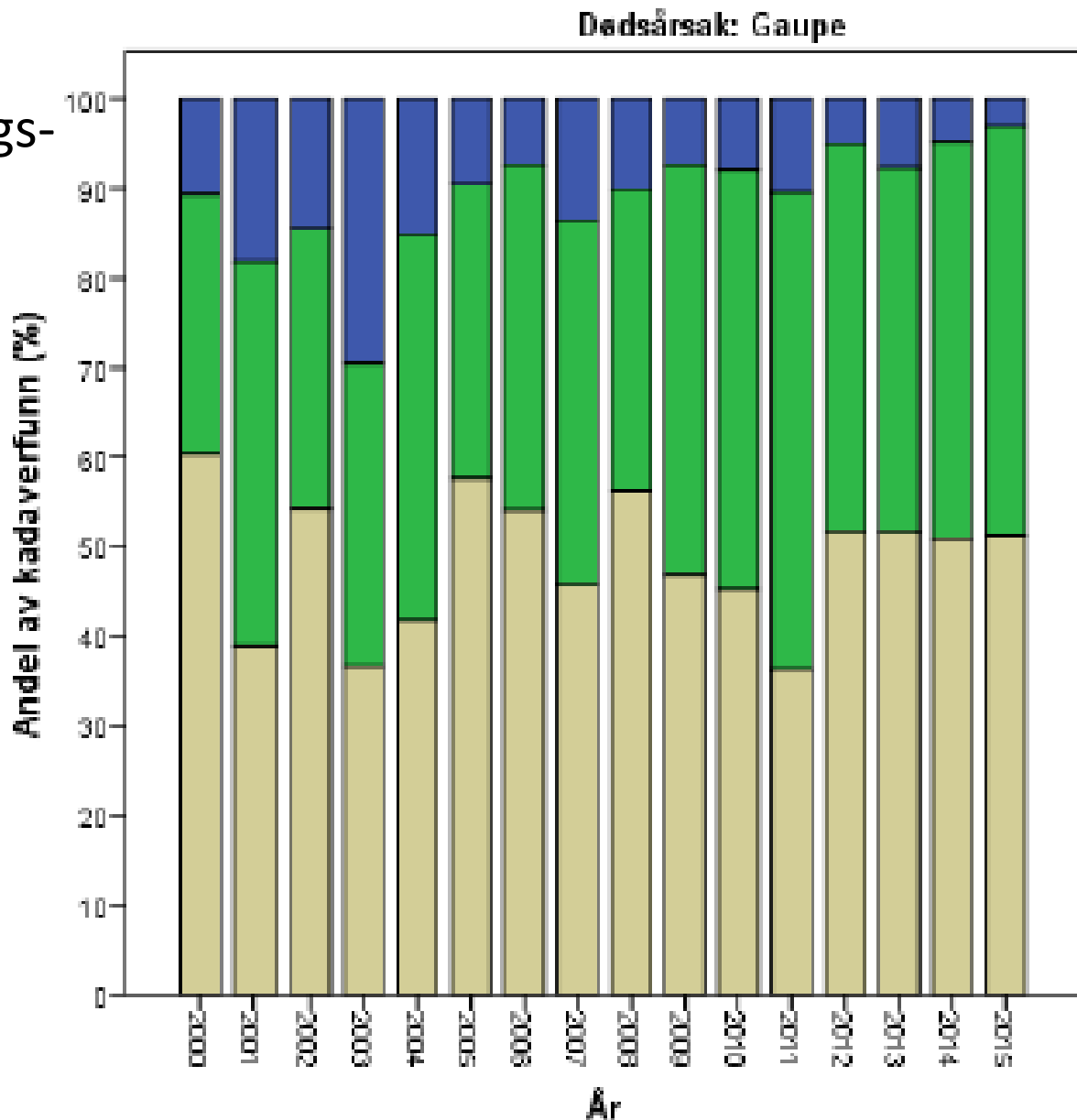
Dødsårsak: Jerv

- Grå: Innenfor forvaltningsområdet
- Grønn: Innenfor 30 km randzone
- Blå: Større avstand fra forvaltningsområdet
- Kilde: NIBIO rapport 2016/63

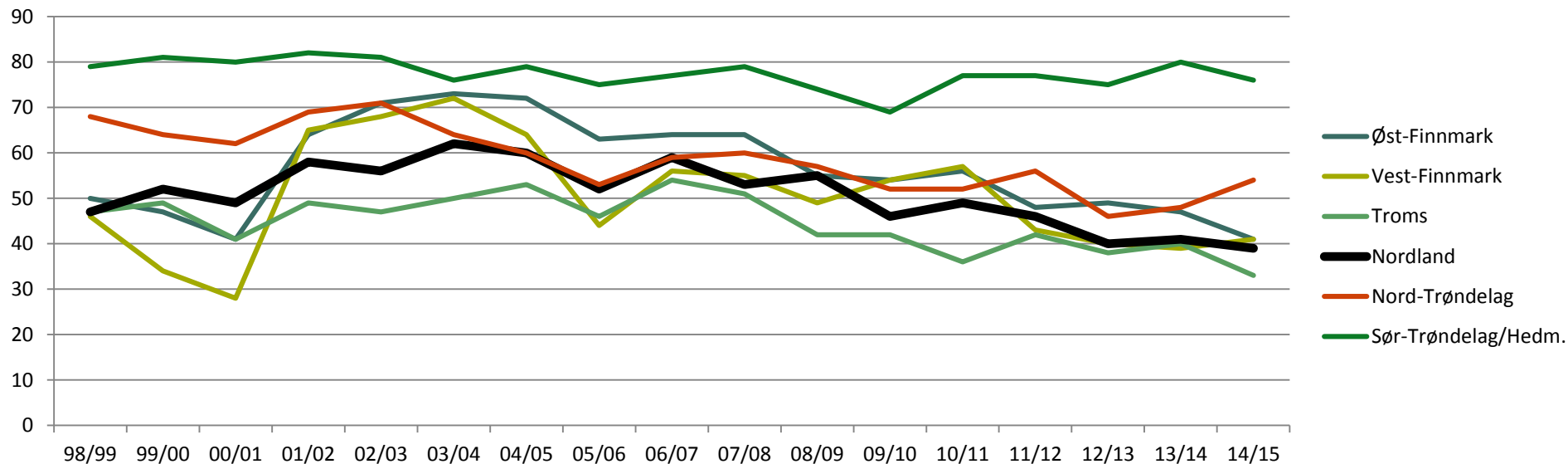
Rein dokumentert/antatt drept av gaupe

- Grå: Innenfor forvaltningsområdet
- Grønn: Innenfor 30 km randzone
- Blå: Større avstand fra forvaltningsområdet
- Kilde: NIBIO rapport 2016/63

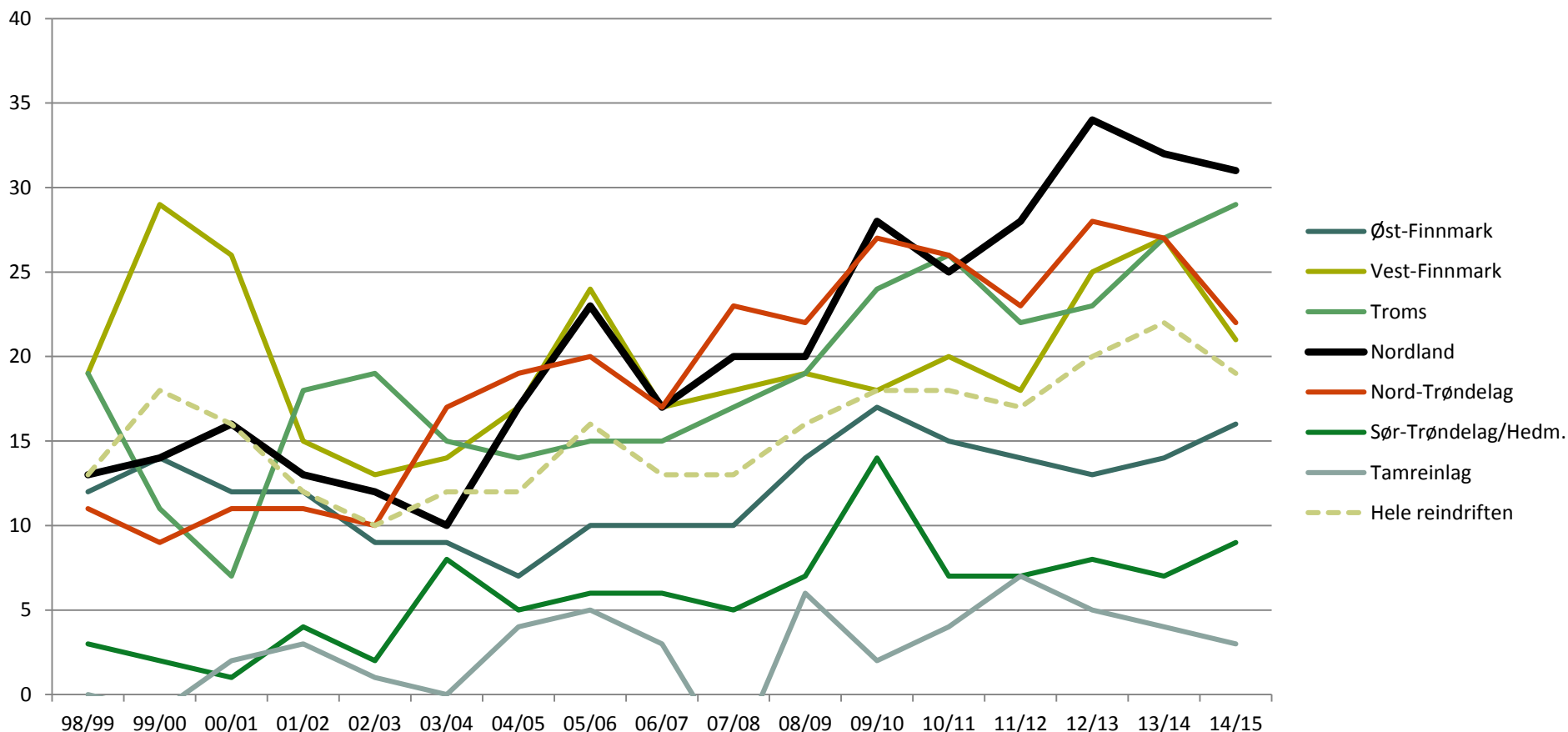
Kalvetilgangen: Styrer økonomien

Kalvetilgang etter tap:

Endring i kalvetilgangen

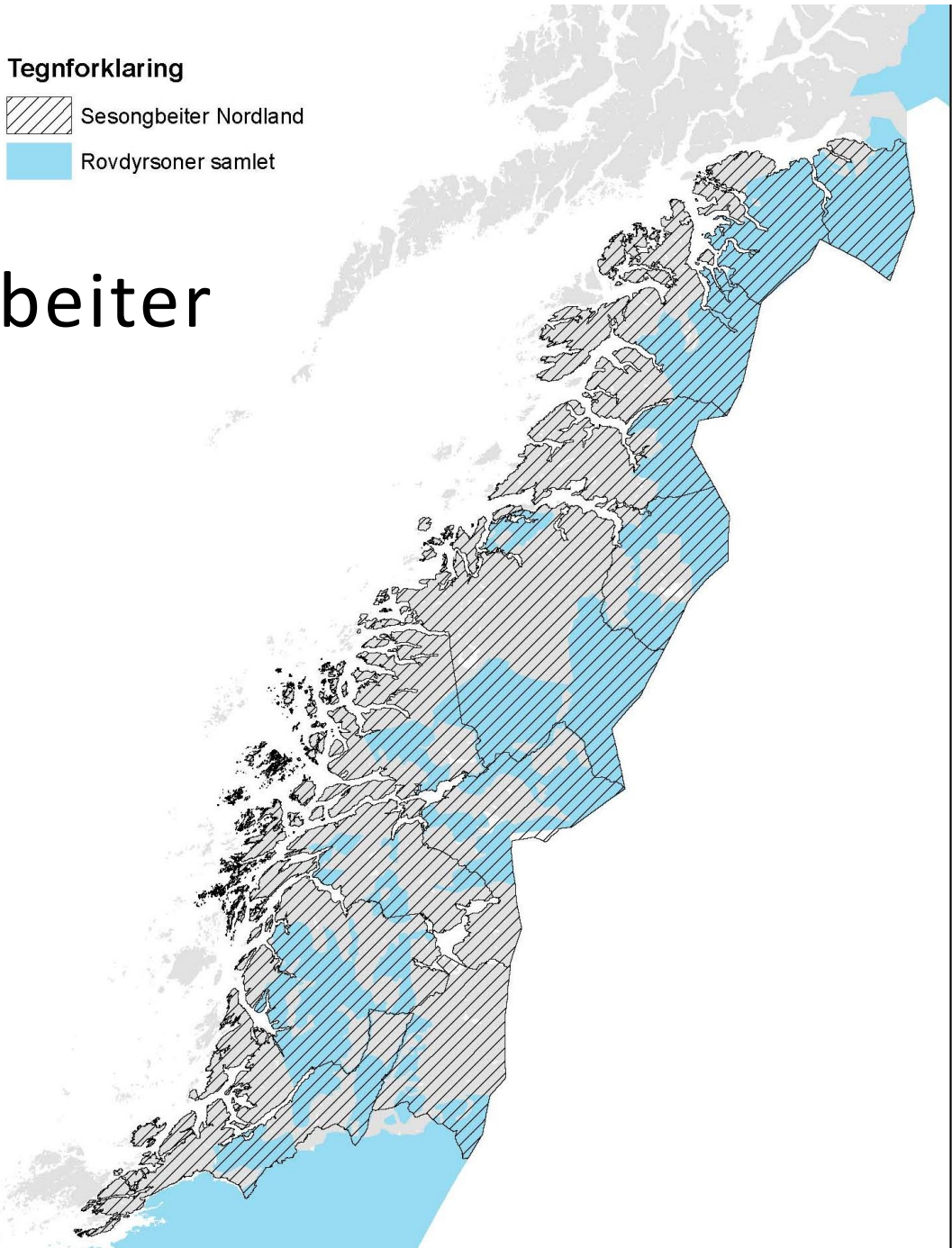
Forskjell i kalvetilgang fra merking til «etter tap»

Sammenfall sesongbeiter rein og gjeldende rovdyrsoner

Tegnforklaring

- Sesongbeiter Nordland
- Rovdyrsoner samlet

Sammenfall forvaltningssoner jerv: Konsekvenser

Sesong	Totalt beite (daa)	Jerv (%)	Jerv 1 (%)	Jerv 2 (%)
		Gjeldende sone	Nye soner	
Vinter	14 329 626	33	30	43
Vår	10 910 836	28	24	48
Sommer	14 426 751	45	38	59
Høst	13 339 259	42	41	66
Høst/vinter	12 364 911	39	36	61

Sammenfall forvaltningssoner gaupe: Konsekvenser

Sesong	Totalt beite (daa)	Gaupe (%)	Gaupe (%)
		Gjeldende sone	Ny sone
Vinter	14 329 626	34	65
Vår	10 910 836	30	77
Sommer	14 426 751	43	79
Høst	13 339 259	40	89
Høst/vinter	12 364 911	37	84

Sammenfall forvaltningssoner bjørn: Konsekvenser

Sesong	Totalt beite (daa)	Bjørn (%)	Bjørn 1 (%)	Bjørn 2 (%)
		Gjeldende sone	Nye soner	
Vinter	14 329 626	12	10	15
Vår	10 910 836	2	11	23
Sommer	14 426 751	11	9	22
Høst	13 339 259	9	9	25
Høst/vinter	12 364 911	12	13	27

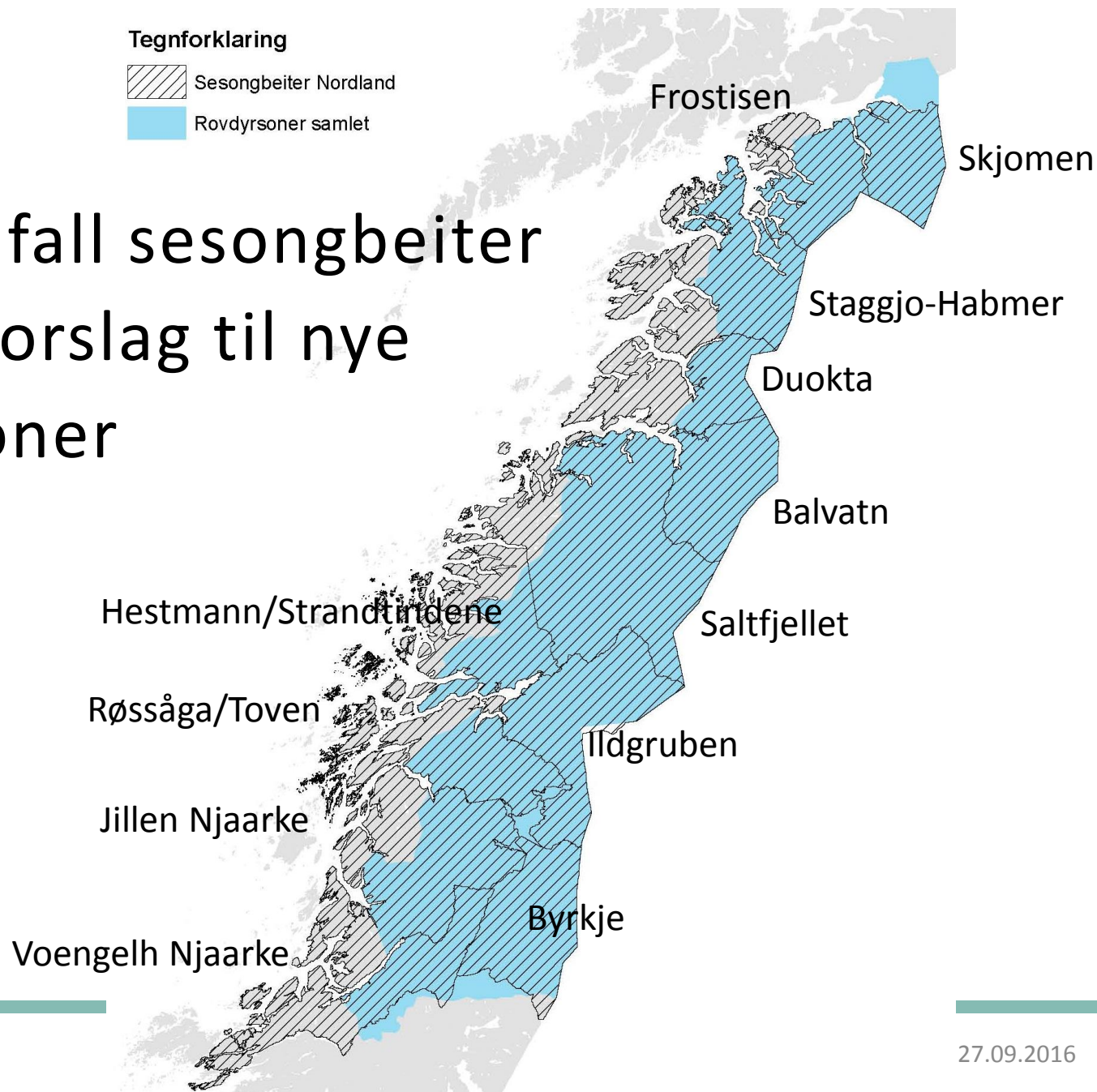
Sammenfall sesongbeiter for rein og forvaltningssoner samlet

Sesong	Totalt beite		Gjeldende sone sammenfall		Nye soner sammenfall	
	Dekar		Dekar	%	Dekar	%
Vinter	14 329 626		4 872 061	34	9 350 269	65
Vår	10 910 836		3 231 201	30	8 646 925	79
Sommer	14 426 751		6 643 988	46	11 696 990	81
Høst	13 339 259		5 621 001	42	11 792 704	89
Høst/vinter	12 364 911		5 050 991	41	10 450 257	85
Totalt beite	32 843 412		13 315 891	41	23 936 344	73

Tegnforklaring

- Sesongbeiter Nordland
- Rovdyrsoner samlet

Sammenfall sesongbeiter rein og forslag til nye rovdyrsoner

Viktige spørsmål:

- Blir det lettere å få akutt skadefellingstillatelse utenfor forvaltningsområdene for rovdyr
- Blir det mulig å få akutt skadefellingstillatelse innenfor forvaltningsområdene for rovdyr.
- Blir det mulig å gjennomføre hiuttak av jerv innenfor forvaltningsområdene for rovdyr.
- Blir det «automatisk» hiuttak av jerv utenfor forvaltningsområdet.
- Blir det økt kartleggingsaktivitet med nesten doblet rovdyrsoner?

Forventet utvikling i reindriffta

- Som allerede vist har det vært en fallende kalvetilgang (etter tap) i reindriffts-næringa. Dette gir redusert slakteuttak.
- Fortsatt redusert/lav kalvetilgang er kritisk for økonomien i næringen. I tillegg til at det er problem å erstatte tapte simler da utvalget simlekalver er begrenset.
- Økt behov for vinterforing under kontrollerte forhold.

- Matproduksjon ↓
- Driftsendringer ↑
- Arealbruk ↓
- Ressursutnyttning ↓
- Sysselsetting/rekruttering ↓

Utviklingen i reindriffts-næringa er avhengig av om nedgangen innen forvaltningsområdene for rovvilt kan oppveies av økt sesongbeiting med reinen utenfor disse eller omlegging av driftsformen (fôring).

Effekt av FKT i ny rovviltzone

- Flytting av reinen til beiteområder med mindre rovviltbelastning (ikke alle distrikt har slike arealer)
  - Eks. økt bruk av kystnære beiter kan føre til økt konflikt med landbruket for øvrig.
  - Vanskeligere driftsforhold (spredt rein i mange småflokker, ustabile snøforhold, uframkommelig terreng)
- Vinterfôring av reinen
  - Holde dyra samlet for å ha økt kontroll, skremme vekk rovdyr
  - Kostbart, logistikk- og arbeidskrevende

Endring av distriktsgrenser

- Er det mulig å endre distriktsgrensene slik at alle reinbeitedistrikterne får rovdyrfrie områder?

Ildgruben reinbeitedistrikt (eksempel)

Slakteuttak Ant dyr

